

JUSTITSMINISTERIET

Strafferetskontoret

Dato: 7. februar 2012
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Esben Haugland
Sagsnr.: 2011-731-0012
Dok.: 336117

UDKAST TIL TALE
til brug for besvarelse af samrådsspørgsmål C, D og E fra
Folketingets Retsudvalg vedrørende lovforslaget om forhø-
jelse af den kriminelle lavalder (L 55)

Samrådsspørgsmål C:

*"Vil ministeren oplyse, hvor stort et bødekrav, der samlet opgives inddre-
vet, hvis loven som efter planen træder i kraft den 1. marts 2012?"*

Samrådsspørgsmål D:

*"Vil ministeren redegøre for, hvilke psykologiske udviklingstræk ministe-
ren mener findes hos 15-årige og er fraværende hos 14-årige, som i mini-
sterens øjne er afgørende for, at 15-årige er egnede til straf – herunder at
betale en bøde – hvis de begår forbrydelser, mens 14-årige i ministerens
øjne er uegnede?"*

Samrådsspørgsmål E:

*"Kan ministeren bekræfte, at unge på 14 år, der f.eks. er under tilsyn af
Kriminalforsorgen eller udfører samfundstjeneste, ikke længere vil være
under tilsyn eller skulle udføre samfundstjenesten efter den 1. marts 2012,
såfremt lovforslaget vedtages"*

[Om bortfald af tilsyn eller vilkår om samfundstjeneste]

1. Jeg vil tillade mig at besvare samrådsspørgsmål E som det første.

Her spørges der til, om en vedtagelse af lovforslaget vil betyde, at tilsyn
eller vilkår om samfundstjeneste for unge dømte på 14 år bortfalder.

Det kan der svares meget kort på: Ja!

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Det er en konsekvens af straffelovens § 3, som jeg var nærmere inde på under samrådet den 19. januar om lovforslaget, og som indebærer, at virkningen af allerede afsagte straffedomme bortfalder, når retsgrundlaget for dommen bliver ophævet. Og denne konsekvens af lovforslaget er i øvrigt nærmere beskrevet under pkt. 3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

2. Jeg vil desuden for god ordens skyld nævne, at der med lovforslaget er lagt op til, at de foreslåede ændringer træder i kraft dagen efter bekendtgørelse i Lovtidende – altså ikke (nødvendigvis) den 1. marts 2012.

Så skulle det være på plads.

[Om unges udvikling]

3. Så spørges der i samrådsspørgsmål D til, hvilke psykologiske udviklingstræk en 15-årig har, som en 14-årig ikke har, og som er afgørende for, at 15-årige er egnede til straf, mens 14-årige ikke er det.

Hertil kunne man fristes til at stille et tilsvarende spørgsmål til spørgeren, hr. Karsten Lauritzen:

Hvilke psykologiske udviklingstræk kan spørgeren pege på, som en 14-årig har, men som en 13-årig ikke har, når nu spørgeren i sin tid fandt, at 14-årige er egnede til straf, mens 13-årige ikke er det?

Det tror jeg egentligt, at spørgeren kan have ganske svært ved at svare på!

4. Men som svar på samrådsspørgsmålet vil jeg sige følgende:

Den kriminelle lavalder har i en menneskealder ligget fast på 15 år.

Den tidligere regering nedsatte en Ungdomskommission, som grundigt overvejede, hvordan indsatsen mod ungdomskriminalitet kunne styrkes.

Og flertallet i kommissionen kunne ikke anbefale at sænke lavalderen.

Men stik imod flertallets vurdering valgte den tidligere regering – uden sagligt belæg – at sænke lavalderen alligevel.

De nuværende regeringspartier meldte meget klart ud allerede dengang og tilkendegav, at vi ikke kunne støtte en usaglig ændring af noget så grundlæggende i vores straffelov, og at vi derfor ville føre lavalderen tilbage til 15 år, så snart vi fik muligheden.

Det gør vi så med det her lovforslag – længere er den sådan set ikke.

5. At samfundet selvfølgelig ikke skal acceptere, at unge – uanset deres alder – begår kriminalitet, er oplagt. Det skal bare ikke være retssystemet, som håndterer mindreårige børns problemer – det skal være de sociale myndigheder.

Det synspunkt har jeg givet udtryk for utallige gange, både ved besvarelser af § 20-spørgsmål og alm.del-spørgsmål og under 1. behandlingen af lovforslaget og i forbindelse med besvarelsen af Retsudvalgets spørgsmål vedrørende lovforslaget.

Jeg ved godt, at de tidligere regeringspartier gerne vil have det til at lyde, som om regeringen blot vil lade stå til og se gennem fingrene med, at børn begå kriminalitet.

Men sådan er det naturligvis ikke – det har jeg også understreget igen og igen.

Det understreges jo for eksempel af den forstærkede indsats, som regeringen vil sikre i udsatte boligområder – bl.a. over for de unge. En indsats som jeg som bekendt skal i samråd om senere i eftermiddag i By- og Boligudvalget, og hvor Retsudvalget jo også er inviteret.

6. Når de gælder reaktioner over for børn, rumme den sociale lovgivning en bred vifte af muligheder, lige fra kontaktpersonordninger til tvangsanbringelser på institutioner – i øvrigt de samme typer af institutioner, hvor man i dag anbringer 14-årige, der idømmes frihedsstraffe.

Jeg vil i denne sammenhæng gerne benytte lejligheden til at minde om, at Rigsadvokaten – som det også fremgår af pkt. 3.3 i lovforslagets bemærkninger – vil underrette de sociale myndigheder om unge, der eksempelvis ikke længere vil skulle overholde en betinget dom med vilkår.

Denne underretning sker netop for at sikre, at de sociale myndigheder i tide i hver eneste sag om en ung lovovertræder vil kunne vurdere behovet for at iværksætte de nødvendige sociale foranstaltninger over for den unge.

[Bortfaldne bødekraV]

7. Jeg vil herefter vende mig mod samrådsspørgsmål C, hvor der spørges til, hvor stort et bødekraV, der samlet set ikke vil blive inddrevet, hvis lovforslaget vedtages.

Svaret på dette spørgsmål er behæftet med en så stor usikkerhed, at jeg ikke i dag – over for Retsudvalget – har mulighed for at komme med en mere præcis opgørelse.

Årsagen til denne usikkerhed vil jeg gerne redegøre nærmere for:

8. Som det også er beskrevet i lovforslagets bemærkninger, fører straffelovens almindelige regler til, at strafferetlige afgørelser, som ikke er fuldt ud fuldbyrdede ved lovens ikrafttræden bortfalder.

Det gælder som nævnt også i forhold til ubetalte bøder.

Og som det fremgår af min besvarelse af spørgsmål nr. 8 vedrørende lovforslaget, har Rigsadvokaten anmodet samtlige politikredse om at identificerede afgørelser angående 14-årige gerningsmænd, hvor straffen ikke kan forventes at være færdigfuldbyrdet på lovens ikrafttrædelsestidspunkt, og foretage den fornødne underretning af de relevante myndigheder.

9. Når det gælder bøderne, er den relevante myndighed i den sammenhæng SKAT.

Det er nemlig sådan, at hvis en bøde ikke betales efter at være blevet opkrævet af den pågældende politikreds, sendes bøden til SKAT's Inddrivelsescenter.

Og som det også fremgår af svaret på spørgsmål nr. 8, har politikredsene ifølge Rigsadvokatens oplysninger underrettet SKAT om i alt 244 14-årige, der enten er idømt eller har vedtaget en bøde, og hvor politikredsen tidligere har anmodet SKAT om at inddrive denne bøde.

Rigsadvokaten ligger derimod ikke inde med oplysninger om, hvor mange af de bøder, som er indsendt til SKAT, der allerede er betalt – og som følge heraf ikke vil bortfalde ved lovens ikrafttræden. Rigsadvokaten har heller ikke modtaget oplysninger om størrelsen af de bøder, der er indsendt til SKAT.

Rigsadvokaten har fået oplyst hos SKAT, at Inddrivelsescentret endnu ikke har overblik over disse sager, og at man derfor ikke inden for den korte frist, der har været for dette samråd, har kunnet levere de pågældende oplysninger.

10. Ud over de bødekraav som er sendt til SKAT, ligger der også en række ubetalte bøder mod 14-årige ved de enkelte politikredse. Altså bøder, som politiet har til opkrævning, og som endnu ikke er sendt videre til SKAT til inddrivelse.

Rigsadvokaten er ikke bekendt med, hvor mange sager det drejer sig om.

Det betyder samlet set, at der ligger en række ubetalte bøder dels hos de enkelte politikredse, dels hos SKAT, som må forventes at bortfalde, hvis lovforslaget vedtages.

Men jeg har som sagt ikke her i dag mulighed for at svare på, hvad det samlede beløb er.

[Afslutning]

11. Jeg vil gerne slutte af med at minde om, at det, som det her i bund og grund handler om, jo er politik:

Efter regeringens opfattelse bør disse 14-årige børn slet ikke have en strafretlig reaktion til at starte med.

Det er der andre, der mener, men det mener regeringen altså ikke.

Vi har sagt lige fra starten, at vi ville forhøje den kriminelle lavalder igen, når vi fik muligheden for det. Det har vi nu med dette lovforslag.

Og så er det nu engang sådan, at de almindelige regler i straffeloven fører til, at de straffe, som ikke fuldt ud er fuldbyrdet, når lovændringen træder i kraft, ikke skal fuldbyrdes.

Så for mig er det heller ikke så afgørende, hvor mange bødekraft vi når – eller ikke når – at indkassere til statskassen, inden dette lovforslag måtte træde i kraft.

Det afgørende er, hvordan vores straffesystem skal indrettes.

Og her er det regeringens politik, at straffesystemet ikke skal benyttes over for 14-årige børn.